

Flygaren på Rävskär

På Rävskär bodde Börje Kristensson med sin familj. Det sades att Börje var "Schweitzermiljonär", och han hade tjänat stora pengar på att sälja sina patent bl.a. på den dränkbara pumpen, hursomhelst blev han ekonomiskt oberoende resten av sitt liv. Hans företag hette Kristenson och Grähs.

Pengarna han tjänade på försäljningen gjorde att han kunde flytta ut från Sverige och bosätta sig i Schweiz. Men Sommarstället på Rävskär/Lövskär var honom kärt, och blev hans bas i Sverige.

Han skaffade sig sjöflygplan som var baserat i Stockholm, så när han kom från Genève till Stockholm så kunde han snabbt ta sig ut till Rävskär med hjälp av flygplanet. Han och familjen var i Sverige under hela sommaren från tidig juni till sen augusti.

På den här tiden (50-60-tal) fanns ingen organiserad sophämtning i skärgården. Alla hade sina egna lösningar på sopproblemet men Börje hade den mest originella. Han buntade ihop soporna till paket, lastade dem i flygplanet och sedan for han upp och lekte bombflyg strax norr om Gränö ute på Ingaröfjärden. Ganska ofta flöt soporna i land hos oss vilket retade gallfeber på min pappa. Men Börje var inte den som brydde sig vad man fick göra eller inte fick göra, han ansågs

excentrisk och struntade i vad pappa och andra tyckte. Grannsämjan var inte den allra bästa och inte blev det bättre av att pappa skrev till Luftfartsverket och ifrågasatte Börjes flygcertifikat, detta efter en landning väldigt nära vår båt. Luftfartsverket lyssnade inte på pappa och Börje fick fortsätta att flyga.

Börje var verkligen en excentriker och äventyrare och hade levtt i mitt tycke ett spännande liv.

I min ägo har jag ett gammalt tal som Börje höll inför sina Rotaryvänner gissningsvis i slutet på 60-talet, och är min källa till information om honom.

Börje var född på Söderslätt i Skåne 1909. Hans mamma dog när han bara var 4 år gammal, han blev sedan strängt uppfostrad av sin pappa. Pappan var dock modern i ett avseende han ansåg att Börje skulle gå i läroverket. Han tog examen från Tekniska läroverket, efter diverse ströjobb fick han så småningom jobb vid Flygförvaltningen i Stockholm och undervisade dessutom extra på kvällarna för blivande studenter. Ett stipendium gjorde det möjligt att åka till USA och gå på en högskola för teknik utanför Los Angeles. Pengarna var dock på väg att ta slut och han beslutade att sälja sin bil, en A Ford m.m. Han kunde för pengarna köpa en däckplats på Panama Pacific Line ångare mot Panama. Efter en kortare vistelse i Panama åkte han sedan vidare till Venezuela. Huvudstaden Caracas var dock dyrare än USA och pengarna var snart åter slut - Börje begav sig till hamnstaden La Guayra där han hade visst flytt!! Men han beskriver känslan av att stå där på kajen enligt följande: "Jag stod där på kajen i La Guayra iklädd min bästa - och enda - vit linnekostym med några kronor i fickan och en resväska vid min sida. I ett sådant ögonblick står tiden nästan helt stilla och man känner sig helt ensam i hela universum. Bara en gång till har jag haft en liknade känsla, det var många år senare, då jag vid en soloflygning Afrika runt blev tvungen att nödlända i Nigerdeltat." Det var känslan att han måste lita på sin egen förmåga då ingen annan kunde hjälpa honom

På kajen i La Gueyra hade han dock tur fick se ett lastfartyg med finsk flagg. Den finska lastångaren var på väg åter till sin hemmahamn i Jakobstad i Finland. Två av de tre kollämparna hade nyss rymt och Börje kunde mönstra på som kollämpare (skyffla kol) Han fick sålunda skyffla kol för att kunna komma hem till Skandinavien. Han återvände till sin statliga tjänst men kände att det inte var något för honom varför han återvände till USA. Han hade upfunnit en bokföringsmaskin.

Tyvärr började krigsmolnen torna upp sig och han fick lämna USA i all hast med siste båten (Gripsholm) hem. Väl hemma var kriget ett faktum. Börje slog sig ihop med sin Teknisk kompis Sven Grähs och med ett mycket knapphändigt kapital lyckades de bygga upp en industri runt krigsmateriel. Det var allt från tändrör, till kardanknutar till stridsvagnar. Som mest hade de 150 personer anställda. Strax före krigsslutet dog Sven Grähs, firman var redan avyttrad så Börje begav sig till England där han sysslade med liknade apparater för de allierades räkning. Det var ett jobb i hans smak med nattliga flygningar mellan London och Scotland, där han låg väl fastsurrad i bombschaktet på ett flygplan av märket Mosquito.

Börje dotter sålde Rävskär/Lövskär 1987. Börje avled 1989 i Geneve.

På dagens sjökort står det Lövskär - strax norr Gränö och väster om Jungfruholmen Ursprungsnamnet ska vara Rävskär, med då ursprungsägaren Hagström ogillade att bli kallade "Räven på Rävskär" döpte han egenmäktigt om ön till Lövskär.

Bra historier kan vi aldrig få för mycket av. Börjar man forska lite uppenbarar sig de mest fantastiska berättelser här ute i skärgården.

Bob Lindstam